

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

Schimbarea în conducerea Uniunii Camerelor de Comerț și de Industrie. — Nui progrese pentru descoperirea bancnotelor și a hârtiilor de valoare false. — *Cronica*: Redacționale. Auzia și veniturile României. Activitatea Camerei de comerț internațională. Retragerea din circulațiune a bancnotelor de Lei 5 și Lei 20. Adresa Ministerului de domenii către bănci, în vederea constituirii Creditului agricol. Rectificare. Convocare.

Schimbarea în conducerea Uniunii Camerelor de Comerț și de Industrie.

În fruntea Uniunii a fost pusă o persoană nouă. Dl Osiceanu, după ce a luat locul dlui Mănoilescu, ca vicepreședinte al Camerei din București, i l-a luat și pe cel de președinte al Uniunii. Noul președinte este o persoană foarte puțin cunoscută în cercurile economice ardelen; despre D-sa peste tot s'a auzit prea puțin, că ar fi avut vre-un rol important în viața economică a țării; nu s'a auzit că ar fi dezvoltat o activitate de seamă în viața publică. Am aflat abia acum, dela colegii D-sale, că este o personalitate „masivă”, un bărbat serios, un om distins, care s'a impus pe teren petrolifer. Luăm ca bune toate acestea și suntem gata, să-i anticipăm încrederea noastră, dacă va ști să desvolte și 'n calitatea de președinte al Uniunii o activitate economică binecuvântată. Așteptăm dela D-sa să continue în conducere pe drumul apucat de dl Manoilescu.

Ceeace nu ne place însă în legătură cu alegerea D-sale, e că s'a făcut iară regionalism, căutându-se să se pună în fruntea Uniunii un „regățean”. Aceste deosebiri trebuie să dispară odată pentru totdeauna. În coloanele acestei reviste

s'a vorbit despre vacanța produsă la președinția Uniunii. Am evitat însă să facem vre-o propunere cu privire la persoana mai indicată a fi aleasă. Dintre persoanele aflătoare la conducerea Uniunii, numai pentru dl Negruțiu s'ar fi putut face o propunere obiectivă. Noi nu am făcut-o pentru că dl Negruțiu era „ardelean”. Vedem că dl Osiceanu luat din afară a fost repede trecut prin toate treptele ierarhice, și așezat de-adreptul în scaunul prezidial. Și aici găsim al doilea lucru, care nu ne place. Dl Osiceanu, ori-cât de distins ar fi, nu ar fi putut ajunge la învingere, fără concursul „politic” al protectorilor D-sale. Noi, care pledăm în continuu pentru izgonirea politiceii din viața economică, nu ne putem bucura de acest concurs, ori de unde ar fi venit el. Dl Osiceanu, ca să se poată bucura de încrederea, ce i-o anticipăm, va trebui să dea dovezile, că înțelege să desvolte la Uniune o activitate strict economică, și să arate, că situația de președinte nu este sprijinită pe legăturile D-sale politice.

Noui progrese pt. descoperirea bancnotelor și a hârtiilor de valoare false.

Tehnica progresivă a circulației moderne a creditului a confecționat, prin diferitele acțiuni și hârtii legitimize, o serie nesfârșită de documente, cari încorporează dreptul asupra unor valori de avere considerabile. — Este de-ajuns dacă facem trimitere la nenumăratele și pe cale mecanică înmulțitele hârtii de valoare, bancnotele, scrișuri fonciare, rente și acțiuni, pe cari subscrierea de pe vremuri a unei anumite per-

soane determinate deja de mult a fost înlocuită cu iscălituri imprimate (copiate), pe când la altă serie de instrumente ale circulației de credit, cum sunt bunăoară scrisorile de credit, cecurile și libelele de depuneri, numai sumele și textul sunt acelea pe cari le prepară tehnica, iscăliturile se fac încă tot cu mână proprie, sau în cel mai rău caz cu parafă.

În ciuda tuturor regulilor preventive mult experimentate, în ciuda tuturor experiențelor și a atenției speciale cu cari persoanele încredințate ale unui institut de credit manipulează valorile, totuși cronică zilnică nu încetează să debiteze mereu știri, din cari reiese, că indivizi cunoscuți sau necunoscuți au tras pe sfoară oameni de bancă, prezentând hârtii de valoare, cari la aparență, nu prezentau nici o deosebire de adevăratele hârtii de valoare nefalsificate. Aceste cazuri sunt descoperite, de regulă, după ce criminalii au dispărut, atunci când deja e prea târziu.

Falsificatorului, care fie că falsifică întreaga hârtie de valoare (întreaga bucată), fie că falsifică numai o parte a ei, o parte a textului, căutând să-i mărească valoarea prin majorarea sumei înscrise, îi stă la dispoziție, pentru săvârșirea acestei lucrări, timp nemărginit. El poate prin urmare, în vederea reușitei operei pe care o urmărește, să întrebuițeze mijloace ajutătoare, precum și timp necesar, după plac, pe când organului încredințat cu controlarea, examinarea și facerea plății, supraîncărcat, fiind zilnic, cu asemenea operațiuni (el trebuie negreșit să lucreze repede), nu-i rămâne decât un timp minim și absolut insuficient pentru a putea îndeplini un control riguros, propriu pentru descoperirea fraudelor (falsurilor).

În plus, acest organ mai este expus și la o mulțime de neplăceri, pentru că în cazul unei hârtii de valoare, care după judecata subiectivă a acestuia apare ca falsificată și o declară de atare, rămânând ea ulterior să se examineze această afirmație, poate lua naștere un proces de daune morale intentat de acela, la mâna căruia se afla hârtia de valoare în litigiu.

Așadar judecata subiectivă a organului nu este suficientă pentru descoperirea falsurilor, căci poate duce la erori cu urmări din cele mai neplăcute.

Măsurile preventive împotriva acestor falsificări criminale a hârtiilor de valoare s'au desvoltat fără doar și poate, și-au dat naștere la o adevărată știință, cu toate acestea nici un sistem de confecționare a acestor hârtii nu prezintă o siguranță absolută.

Chiar și bancnotele reprezentând Pfund-ul englezesc, cari au fost făcute pe o hârtie cu multă grijă și știință fabricată, și ale căror caractere (litere) au fost astfel întocmite încât sunt extrem de greu de imitat, chiar și pentru astfel de bancnote s'au găsit indivizi, cari, în ciuda tuturor măsurilor științifice preventive amintite mai sus, au fost în stare să le falsifice și să le pună în circulație — și chiar în mod repetat, nu numai o singură dată — introducându-le, firește, nu la centrele marilor instituții financiare, ci la periferie sau îndeosebi în locurile unde aceste hârtii erau mai puțin cunoscute.

Falsificatorii au o politică a lor în introducerea bancnotelor falsificate. Ei nu se prezintă acolo unde se găsesc organe cu multă experiență și cunoaștere a acestor hârtii (centrele instituțiilor financiare mari), ci ei își fac apariția acolo unde nici mijloacele, cari stau la dispoziție pentru descoperirea falsurilor, nu există (sau dacă există, există într-o măsură foarte redusă), nici persoanele încredințate cu controlul n'au o experiență deosebită cu manipularea acestor valori — cel puțin așa reiese din cronică de toate zilele a criminalisticii moderne.

Cu toate acestea, pe lângă toată lipsa de experiență, pe lângă lipsa posibilității de a cunoaște chiar bancnota respectivă, admițând cea mai perfecționată imitare a acesteia din partea falsificatorului, totuși există un mijloc, pe cât de simplu, pe atât de sigur pentru recunoașterea și descoperirea hârtiilor de valoare falsificate. Acesta este un aparat, care dă posibilitatea descoperirii ori-cărui fel de falsificare.

Natural, și în acest domeniu, tot electricitatea este aceea, care face posibilă această minune.

Cu ocazia expoziției internaționale a poliției din Karlsruhe, chimistul docent Ledden von Hulsebosch din Amsterdam, după-cum relatează revista „Internationale Offentliche Sicherheit“, a atras atenția asupra posibilităților de descoperire pe cari le oferă aparatul construit de Hanauer Quarzlampengesellschaft, numit „Analysenquarzlampe, original Hanau“.

Într'un dulăpior mic, în patru unghiuri construit, de forma unei cutii se află o lampă de cuarț cu mercur, care pe lângă multele raze vizibile mai emană și o serie de raze ultraviolete, invizibile.

Într'o deschidere patru-unghiulară, pe fundul acestui dulap este așezat un filtru de culori. Acest filtru înghite, cu excepția unei mici suprafețe, aproape toate razele vizibile. Razele ultraviolete invizibile însă, le lasă să treacă „într'o măsură oare-care“ nestingherit.

Acest dulăpior stă pe o bază, jumătate deschisă, îngrădită de jur împrejur cu perdelețe negre, care o apără de intrarea luminii albe.

Aparatul stă într'un loc întunecos.

Dacă pe baza, pe care se află așezat aparatul, se pune un obiect, atunci dacă aprindem lampa din aparat, cade o fâșie de lumină ultravioletă prin filtrul amintit, asupra obiectului respectiv.

Influența pe care o exercită asupra ochiului persoanei profane apariția fluorescențelor este minunată.

Calități de hârtie, cari în aparență, par a fi de o singură (aceeași) calitate (și acest fapt ochiul liber este în stare să-l afirme cu toată siguranța), se prezintă în această lumină mult diferențiate, dela alb și până la negru.

Materialul de lipit deosebit, care a fost întrebuințat de acela, care a desfăcut o scrisoare și pe urmă a lipit-o din nou, apare și el cu totul vizibil și vădit deosebit de materialul întrebuințat de trimițător.

Ștersături, cari la lumina obișnuită sunt absolut inexistente, sunt nu numai observate, dar chiar și textul original (șters) se poate citi, astfel încât această descoperire poate fi întrebuințată și pentru cercetarea din punct de vedere istoric a pergamentelor vechi, pe cari s'au făcut ștersături, cu scopul de a fi fost din nou întrebuințate. Reconstrucția textului se face fără nici o greutate și fără alterarea obiectului pe cari acest text original figurează.

Chiar și stampilele pot fi scoase la lumină.

De notat, că toate aceste examinări, după cum am spus, nu comportă cu sine deteriorarea obiectului respectiv și, mai ales, aceste examinări se fac în câteva clipe numai.

Acest fapt e îndeosebi prețios.

Căci nu e greu să treci dintr'o încôpere luminată într'o a doua vecină, în care în câteva momente, să faci examinarea cuvenită, fără a molesta clientela, dar având deplina siguranță, că ceul, libelul de depunere, scrisoarea de credit, etc. sunt autentice respective nu sunt falsificate.

La băncile germane de seamă este regulă, ca examinări să se facă întotdeauna, aproape, de către organul încredințat cu facerea plății.

Dar chiar și acolo unde acest lucru nu se face, și unde posibilitatea de a înșela organul respectiv pare mai puțin verosimilă, nu este de neglijat acest amănunt, căci un singur caz, care s'ar recunoaște pe această cale, ar putea recompensa toate cheltuelile (cu dobândă și câștig) făcute cu instalarea unui asemenea aparat simplu.

Numeroasele falsificări de bancnote, proprii sau străine, justifică în deajuns necesitatea unui asemenea aparat.

Numai lumina electrică a lampei de cuarț cu mercur poate scoate la suprafață, ceea ce la lumina obișnuită e imposibil de recunoscut.

(Spar- und Renten-Zeitung).

CRONICA.

Redacționale. Culegătorii tipografi din întreg Ardealul și între ei și culegătorii tipografiei „Dacia Traiană” încetând lucrul pentru diferende cu patronii, „Rev. Econ.” încă este nevoită să-și restrângă apariția la 4 pagini.

*

Avuția și veniturile României. După o lucrare statistică germană publicată de Dresdener Bank, asupra avuției și veniturilor naționale ale diferitelor state, înainte și după războiu, România a avut avuțiile națională la 1913—14: 36 $\frac{1}{2}$ miliarde R. M. de înainte de războiu, iar la 1918: 38 miliarde R. M. Pro cap. de locuitor 2400 R. M. în 1913—14 și 2100 R. M., după războiu. Pentru vechiul teritoriu averea națională la 1913—14 a fost de 15 miliarde R. M., iar pentru actualul teritoriu 38 miliarde, R. M., deci un spor de 25 miliarde R. M.

Venitul național al României a fost 1913—14: 4 miliarde R. M., după războiu 5 miliarde R. M., pro cap de locuitor în 1913—14 247 R. M. și 282 R. M., după războiu.

Venitul național al României pentru teritoriul de înainte de războiu a fost la 1914: 2 miliarde R. M., și 5 miliarde R. M., pentru actualul teritoriu, deci un plus de 3 miliarde R. M.

*

Activitatea Camerei de comerț internaționale. Din rapoartele diferitelor comitete naționale asupra stadiului afacerilor în statele respective, rezultă că economia mondială prezintă o depresiune destul de gravă cauzată în mare parte de slăbirea puterii de cumpărare. Krachul bursier dela New-York a fost punctul de plecare ale unei situații defavorabile la toate bursele lumii producând în același timp o scădere accentuală a dobânzilor pe piețele financiare.

Situația industriei e și ea legată de scăderea prețurilor, iar în activitatea comercială s'a constatat că scăderea prețurilor de en gros n'a fost urmată decât prea puțin de cea a prețurilor de detail.

În cursul ultimelor luni s'au remarcat reduceri considerabile la produsele agricole și miniere, în special pentru metale.

Din rapoartele primite de Camera de comerț Internațională reiese deci nesiguranța generală în dezvoltarea economică mondială.

*

Retragerea din circulațiune a bancnotelor de Lei 5 și Lei 20. Conform unui comunicat al Băncii Naționale a României, bancnotele de Lei 5 și de Lei 20, încetează să fie mijloace legale de plată și se scot definitiv din circulațiune cu ziua de 31 August a. e.

Băncile, comunele, posta și casierile căilor ferate, cari dețin astfel de bancnote le vor prezenta pentru schimbare direct la Casierile Băncii Naționale. Particularii prin Percepțiile de dare, dar la acestea până la data de 20 August a. e.

Bancnotele deteriorate trebuie să fie lipite și să fie pachetate în pachete de 100 bancnote, cu numerele lor sus.

*

Adresa Ministerului de domenii către bănci, în vederea constituirii creditului agricol. În vederea constituirii Creditului agricol, dl ministru Mihalache a trimis tuturor băncilor din țară următoarea adresă:

„În împrejurările prin care trece economia noastră națională, problema cea mai importantă, care se impune în vederea sprijinirii și raționalizării agriculturii, este aceea a creditului. Printre

preocupările cercurilor conducătoare, în această direcție — preocupări cari vă sunt desigur cunoscută — este și aceea a stabilirii cifrei datorriilor, cari grevează în prezent agricultura.

Ministerul agriculturii și domeniilor face deci apel la concursul Dvs. și vă roagă să binevoiți a-i comunica suma totală la care se ridică creditele acordate pentru agricultură până la 1 Iulie e. de banca Dvs., precum și repartizarea acestui total pe credite contra garanții ipotecare și pe credite date în bază de creanțe chirografare.

În acelaș timp v'am fi foarte îndatoraji dacă ne-ați arăta și situația portofoliului Dvs. la 30 Iunie e., precum și descompunerea acestui portofoliu global în: portofoliu industrial, comercial și agricol. Toate aceste date ne sunt necesare până la 1 August a. e., cel mai târziu și sperăm că veți da urmare, în termen, cererei noastre, sprijinind astfel o lucrare de interes vital pentru economia țării.

*

Rectificare. În primarticolul nostru din numărul ultim, în alineatul 4 s'a strecurat unele erori de culegere, cari alterează sensul.

Alineatul din chestiune sună corect cum urmează:

„Ne-am obișnuit să atribuim insuccesul de după războiu a multor bănci a noastre, lipsei de experiență, hiperzelului conducătorilor, precum și împrejurărilor grele, ce au urmat după războiu, pentru învingerea cărora ele nu au fost de ajuns înzestrate nici materialicește nici cu oameni“.

»STRUGURUL«, inst. de credit și economii, s. p. a. în Pianul-de-sus.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului „STRUGURUL“, institut de credit și economii, s. p. a., se convoacă prin aceasta la

Adunarea generală extraordinară,

care se va ține în Pianul-de-sus, la 27 Iulie 1930, la ora 10 a. m., în localul institutului cu următorul

PROGRAM :

1. Constituirea ;
2. Ridicarea capitalului social ;
3. Modificarea statutelor ;
4. Alegerea a 2 membri pentru verificarea procesului verbal ;
5. Eventuale propuneri conform statutelor ;

Domnii acționari să-și depună acțiunile conform §-ului 20 din statute. La caz, că nu s'ar prezenta acționarii în număr corespunzător, adunarea generală se va ține în 10 August a. e.

Pianul-de-sus, 5 Iulie 1930.

DIRECȚIUNEA.